

Architectuurgeschiedenis en Monumentenzorg

Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4
<p>Historiografie, theorie en methoden van de kunst- en architectuurgeschiedenis (5 ec)</p> <p>Werkgroep Architectuurgeschiedenis: Historiografie en methoden van architectuurhistorisch onderzoek</p>	<p>Kunst en Architectuur: verdiepingstutorial (5 ec)</p> <p>Werkgroep Architectuurgeschiedenis</p> <p>(Vorbereiding op de scriptie)</p>	<p>Scriptie (15 ec) en Stage (15 ec)</p>	
<p>Kunst als collectieobject; architectuur als monument (5 ec)</p> <p>Werkgroep Architectuurgeschiedenis: De omgang met historische gebouwen: geschiedenis en theorie van de Monumentenzorg</p>	<p>Kunst en Architectuur: actualiteit en geschiedenis (5 ec)</p> <p>Werkgroep Architectuurgeschiedenis: Bedreigd erfgoed: Historische interieurs</p> <p>of</p> <p>Keuzecursus (5 ec) uit het bestaande aanbod van de opleidingen Kunst- en Cultuurwetenschappen, Literatuurgeschiedenis of Geschiedenis.</p>		
<p>Architectuur, monument en stad (10 ec) Onderzoek in de praktijk: Architectuurgeschiedenis, bouwhistorie en stedenbouw</p>			

Verplichte cursussen

BLOK 1

Historiografie en methoden van architectuurhistorisch onderzoek (5 ec)

Dr. Merlijn Hurx

In deze cursus wordt aandacht geschonken aan de ontwikkeling van architectuurgeschiedschrijving en canonvorming, de verschillende onderzoeksmethoden en benaderingen van de discipline.

Architectuurgeschiedenis wordt behandeld als een product van architectuurhistorici met eigen ambities, benaderingen en onderzoeksmethoden. Aan de hand van enkele centrale thema's leer je een discussie te doorgronden en de genese daarvan te reconstrueren. Dergelijk historiografisch inzicht is namelijk een essentieel vertrekpunt voor elk nieuw onderzoek. Het zal blijken dat onderzoeksvragen meestal niet spontaan ontstaan, maar voortbouwen of een reactie vormen op het werk van voorgangers. Daarnaast worden de belangrijkste onderzoeksmethoden gepresenteerd en bediscussieerd.

In aanvulling op het cursorisch gedeelte zal iedere student zelfstandig onderzoek verrichten naar een van de deelaspecten van een gemeenschappelijk thema: dit jaar zal dat de ontwikkeling, evoluties en tendensen in de geschiedschrijving van gotische architectuur zijn. De resultaten daarvan worden gepresenteerd zowel mondeling (referaat) als in een schriftelijk verslag (paper).

Kunst als collectieobject; architectuur als monument : *Werkgroep Architectuurgeschiedenis: De omgang met historische gebouwen: geschiedenis en theorie van de Monumentenzorg* (5 ec)

Dr. Dirk Van de Vijver

Het denken over 'monumenten', de omgang met historische gebouwen, evenals de theorievorming over deze omgang evolueerde in de loop van de geschiedenis sterk, variërend van het ideaal van een volledige reconstructie in 'oude glorie' tot uiterst terughoudend handhaven van verschillende fasen van de bouwgeschiedenis en moderne interventies. In dit werkcollege verdiept de student zich actief in deze wijzigende denkbeelden en hun relatie tot de culturele, economische en politieke omstandigheden, vanaf het midden van de 19de eeuw tot heden. Zo wordt een ruime kennis opgebouwd over de geschiedenis en theorie van de monumentenzorg. In het eindwerkstuk wordt een historische casus uitgelicht, waarbij nagegaan wordt hoe deze denkbeelden in de restauratiepraktijk werden toegepast.

BLOK 1 & 2

Architectuur, monument en stad (10 ec)

Prof. Dr. Koen Ottenheym en Dr. Pieter Vlaardingebroek

Het doel van de werkgroep is te onderzoeken welke informatie historische gebouwen bevatten en welke waarde daaraan gehecht kunnen worden. Aan de hand van bouwhistorisch en archivalisch onderzoek van de verschillende architectonische onderdelen van een gebouw zal de

bouwgeschiedenis nader bepaald kunnen worden. In deze werkgroep zal daarom naast de artistieke aspecten van historische architectuur ook aandacht zijn voor historische bouwmaterialen en constructies en voor het leren 'lezen' van bouwsporen op locatie. Daarnaast komt ook het stedenbouwkundig belang van het monument aan de orde.

Vervolgens zal worden onderzocht welke waarden deze elementen vertegenwoordigen, zowel binnen de bouwgeschiedenis van het object, als binnen de architectuurgeschiedenis in bredere zin. Ten slotte wordt gezien hoe deze waarden ingezet kunnen worden bij het opstellen van een nieuw restauratieplan. Als eindopdracht werk je zelfstandig aan het opstellen van een architectuur- en bouwhistorische waardestelling van een monumentaal pand naar eigen keuze: het soort document dat in de huidige praktijk van de monumentenzorg aan de basis ligt van nieuwe restauratie- of verbouwingsplannen. De resultaten daarvan worden gepresenteerd zowel mondeling (referaat) als in een schriftelijk verslag (paper).

BLOK 2

Kunst en architectuur: *verdiepingstutorial Architectuurgeschiedenis* (5 ec)

Prof. Dr. Koen Ottenheim, Dr. Dirk Van de Vijver, Dr. Eva Roëll, Dr. Merlijn Hurx, Dr. Pieter Vlaardingerbroek, Dr. Eloy Koldewey

Dit tutorial is een voorbereiding op de scriptie. De student formuleert een interessegebied en stelt hierover in overleg met de begeleidende docent een leeslijst samen. De student leest (een aantal van) de publicaties en schrijft een reflectieverslag hierover van minimum 2500 en maximum 3000 woorden. In een afrondend onderzoeksverslag van minimum 1500 en maximum 2000 woorden wordt melding gemaakt van hoe de publicaties van nut zijn geweest bij het zich oriënteren binnen een bepaald onderzoeksgebied. De student formuleert er ook stappen voor verder onderzoek en methodologische aandachtspunten. Er wordt ook verwacht van de student dat deze vijf nieuwe publicaties suggereert die van nut kunnen zijn voor het verder verkennen van het onderzoeksgebied.

Kunst en Architectuur: actualiteit en geschiedenis. *Werkgroep Architectuurgeschiedenis: Bedreigd erfgoed: Historische interieurs* (5 ec)

Dr. Eloy Koldewey

De binnenkant van monumentale gebouwen was in veel gevallen oorspronkelijk minstens zo karakteristiek als de buitenzijde, met bijzondere plafonds, wandbetimmeringen, schoorsteenmantels en soms ook meubels en stofferingen die specifiek voor een vertrek zijn ontworpen en wezenlijk onderdeel vormden van het artistieke-architectonische concept. Echter, het ontbreekt nogal eens aan kennis, aandacht en behoedzame omgang met historische interieurs die daardoor een buitengewoon bedreigd onderdeel van het historisch erfgoed zijn, ook wanneer het gebouw zelf officiële bescherming als monument geniet.

In deze werkgroep zal je worden ingewijd in de interieurgeschiedenis, in de meerwaarde en betekenis van interieurs voor de architectuur, de positie van historische interieurs binnen de erfgoedzorg en de actuele onderzoeksmogelijkheden. Tijdens de bijeenkomsten zal de literatuur van de leeslijst worden vergeleken en bediscussieerd, de te maken interieurbeschrijvingen worden gepresenteerd en besproken en tot slot zal er een werkstuk worden gemaakt.